

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2016/957,

9. märts 2016,

millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 596/2014 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, mis käsitlevad turukuritarvituste, kahtlaste korralduste või tehingute ärahoidmiste, avastamiste ja nendest teatamiste suhtes kohaldatavaid asjakohaseid kokkuleppeid, süsteeme ja protseduure ning teate vorme

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

Võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

Võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määrust (EL) nr 596/2014, mis käsitleb turukuritarvitusi (turukuritarvituse määrus) ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/6/EÜ ja komisjoni direktiivid 2003/124/EÜ, 2003/125/EÜ ja 2004/72/EÜ, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 16 lõike 5 kolmandat lõiku,

ning arvestades järgmist:

- (1) Vajalik on täpsustada asjaomaseid nõudeid korrale, protseduuridele ja süsteemidele, mille peaksid kehtestama turukorraldajad, kauplemiskohti korraldavad investimisühingud ja mis tahes isikud, kelle tööks on tehingute vahendamine või täitmine, et teatada korraldustest ja tehingutest, mille puhul võib tegemist olla siseteabe alusel kauplemise, turuga manipuleerimise või siseteabe alusel kauplemise katse või turuga manipuleerimise katsega määruse (EL) nr 596/2014 tähenduses. Need nõuded peaksid aitama kaasa turukuritarvituse ärahoidmisele ja avastamisele. Samuti peaksid need aitama tagada, et pädevatele asutustele esitatavad teated on sisukad, põhjalikud ja kasulikud. Turukuritarvituste tõhusa tuvastamise tagamiseks peavad kasutusel olema asjaomased korralduste ja tehingute seiresüsteemid. Niisugused süsteemid peaksid ette nägema analüüsi nõuetekohase väljaõppe saanud töötajate poolt. Turukuritarvituse seiresüsteemid peaksid olema võimelised andma eelnevalt määratletud parameetritega vastavuses olevaid hoiatusi, mis võimaldaks täiendada analüüsi läbiviimist võimaliku siseteabe alusel kauplemise, turuga manipuleerimise või siseteabe alusel kauplemise katse või turuga manipuleerimise katse osas. Kogu protsess nõuab tõenäoliselt teatud määral automatiseerimist.
- (2) Selleks et hõlbustada ja edendada kõikjal liidus turukuritarvituste ennetamise ja tuvastamisega seotud ühtset lähenemisviisi ja korda, on asjakohane kehtestada üksikasjalikud sätted, mis ühtlustavad kahtlaste korralduste ja tehingute sisu, sellest teatamise vormi ja teatamise ajastamist.
- (3) Isikud, kelle ametialaseks tegevuseks on tehingute vahendamine või täitmine, kes tegelevad algoritmkauplemisega ja kellele kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/65/EL ⁽²⁾ sätteid, peaksid kehtestama käesolevas määruses ja määruses (EL) nr 596/2014 viidatud süsteemid ja neid rakendama ning nende suhtes tuleb jätkuvalt kohaldada direktiivi 2014/65/EL artikli 17 lõike 1 sätteid.

⁽¹⁾ ELT L 173, 12.6.2014, lk 1.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL (ELT L 173, 12.6.2014, lk 349).

- (4) Isikud, kelle ametialaseks tegevuseks on tehingute vahendamine või täitmine, peaksid saama kahtlaste korralduste ja tehingute seiret, avastamist ja kindlaksmääramist kontsernisiselt delegeerida, või vastavalt asjakohastele tingimustele delegeerida andmeanalüüsi ja hoiatuste genereerimist. Niisugune delegeerimine peaks tegema võimalikuks ressursside jagamise, seiresüsteemide keskse väljatöötamise ja ülalpidamise, ning korralduste ja tehingute seire alase pädevuse parandamise. Niisugune delegeerimine ei tohiks takistada pädevaid asutusi igal ajal hindamast, kas isiku, kellele on funktsioonid delegeeritud, rakendatavad süsteemid, kord ja protseduurid vastavad tõhusalt turukuritarvituse seire ja tuvastamise kohustusele. Teatamiskohustus ja kohustus vastata käesolevale määrusele ja määruse (EL) nr 596/2014 artiklile 16 peab jääma delegeerivale isikule.
- (5) Kauplemiskohtadel peaksid olema asjakohased kauplemiseeskirjad, mis aitavad kaasa siseteabe alusel kauplemise, turuga manipuleerimise või siseteabe alusel kauplemise katsete või turuga manipuleerimise katsete ennetamisele. Kauplemiskohtadel peaksid olema ka vahendid tellimusraamatu taasesitamiseks, et analüüsida tegevust kauplemiseks ette nähtud ajavahemikul algoritmkauplemise kontekstis, kuhu kuulub ka välkkauplemine.
- (6) Ühine ja ühtlustatud vorm kahtlaste tehingute ja korralduste teate (kahtlustusteade) elektrooniliseks esitamiseks peaks aitama kaasa käesolevas määruses ja määruse (EL) nr 596/2014 artiklis 16 sätestatud nõuete täitmisele turgudel, kus korraldused ja tehingud muutuvad üha enam piiriülesteks. Samuti peaks see piiriüleste uurimiste korral hõlbustama pädevate asutuste vahelist tõhusat teabevahetust kahtlaste korralduste ja tehingute kohta.
- (7) Vormi asjaomase teabe väljad peaksid selge, täieliku ja täpse täitmise korral aitama pädevatel asutustel kahtlust kiiresti hinnata ja algatada asjakohaseid meetmeid. Seega peaks vorm võimaldama teadet esitaval isikul esitada kahtlaste korralduste ja tehingutega seotud asjakohaseks loetavat teavet ning selgitada kahtluse põhjuseid. Samuti peaks vormil olema võimalik esitada isikuandmeid, mis võimaldavad kahtlaste korralduste ja tehingutega seotud isikuid tuvastada ning aidata pädevaid asutusi uurimise läbiviimisel, et kahtlustatavate isikute kauplemiskäitumist kiiresti analüüsida ja selgitada välja sidemed muudes kahtlastes tehingutes osalevate isikutega. Niisugune teave tuleks esitada kõigepealt, et uurimise terviklikkust ei rikuks pädeva asutuse võimalik vajadus uurimise käigus uuesti pöörduda kahtlustusteade esitanud isiku poole. See peaks hõlmama isiku sünniaega, aadressi, teavet tema töösuhte ja kontode kohta, ja kui kohaldatav, asjaomaste isikute kliendi tunnuskoodi ja riiklikku ID-koodi.
- (8) Kahtlustusteade esitamise hõlbustamiseks peaks vorm võimaldama lisada dokumente ja materjale, mida esitatud teate toetamiseks vajalikuks peetakse, kaasa arvatud lisa kujul esitatavat loendit teate suhtes asjaomastest korraldustest või tehingutest, milles tuuakse üksikasjalikult välja ka nende hinnad ja mahud.
- (9) Turukorraldajad, kauplemiskohti korraldavad investeerimisühingud ja isikud, kelle tööks on tehingute vahendamine või täitmine, ei pea teadet esitama kõikide ettevõtjasisese hoiatuse saanud korralduste ega tehtud tehingute kohta. Niisugune nõue ei oleks kooskõlas nõudega hinnata juhtumipõhiselt, kas kahtluseks on mõistlikku alust.
- (10) Teated kahtlastest korraldustest ja tehingutest tuleks esitada asjaomasele pädevale asutusele viivitamatult pärast mõistliku kahtluse tekkimist, et nimetatud korraldused või tehingud võivad endast kujutada siseteabe alusel kauplemist, turuga manipuleerimist või siseteabe alusel kauplemise katset või turuga manipuleerimise katset. Analüüs selle kohta, kas nimetatud korraldust või teingut tuleks lugeda kahtlaseks, peab põhinema faktidel, mitte spekulatsioonil ega oletustel, ning see tuleb läbi viia võimalikult kiiresti. Teate esitamisega viivitamine, et lisada täiendavaid kahtlaseid korraldusi või tehinguid, on vastuolus kohustusega viivitamatult tegutseda, kui mõistlik kahtlus on juba tekkinud. Igal juhul tuleks kahtlustusteade esitamist hinnata juhtumipõhiselt, et teha kindlaks, kas ühe kahtlustusteade raames on võimalik esitada mitu korraldust ja teingut. Lisaks sellele ei tohi lugeda viivitamatu teatamise kohustusega kooskõlas olevaks tava, mille puhul oodatakse, kuni koguneb teatud arv kahtlustusteadeid, et need seejärel üheskoos esitada.
- (11) Võib esineda asjaolusid, mille puhul mõistlik siseteabe alusel kauplemise, turuga manipuleerimise või siseteabe alusel kauplemise katse või turuga manipuleerimise katse kahtlus tekib järgnevate sündmuste või olemasoleva

teabe tõttu mõni aeg pärast kahtlustatava tegevuse toimumist. See ei tohiks olla põhjus kahtlustatavast tegevusest pädevale asutusele mitte teatamiseks. Nimetatud konkreetsetel asjaoludel peab aruande esitav isik teatamisnõuetele vastavuse tõendamiseks suutma põhjendada ajalist lahknevust kahtlustatava tegevuse toimumise ja siseteabe alusel kauplemise, turuga manipuleerimise või siseteabe alusel kauplemise katse või turuga manipuleerimise katse mõistliku kahtluse tekkimise vahel.

- (12) Turukuritarvituse tuvastamise protseduuri olulise osa moodustab esitatud kahtlustuseteade säilitamine ja kättesaadavus, samuti ka nende kahtlaste korralduste ja tehingute kohta tehtud analüüside säilitamine, mis ei toonud kaasa kahtlustuseteate esitamist. Võimalus tagasi võtta ja uuesti läbi vaadata esitamata jäänud kahtlustuseteadete seoses tehtud analüüsi ning neid kahtlaseid korraldusi ja tehinguid, mida analüüsiti, kuid millega seoses jõuti järeldusele, et kahtlustuse alus ei ole mõistlik, aitab isikuid, kelle tööks on tehingute vahendamine või täitmine, ning turukorraldajaid või kauplemiskohti korraldavaid investeerimisühinguid järgnevate kahtlaste korralduste või tellimuste üle otsustamisel. Nende kahtlaste korralduste ja tehingute osas läbi viidud analüüs, mis ei viinud kokkuvõttes kahtlustuseteate esitamiseni, aitab nimetatud isikutel oma seiresüsteeme täiustada ning tuvastada korduvaid käitumismustreid, mis võivad tervikuna vaadeldes anda alust mõistlikuks kahtluseks siseteabe alusel kauplemise, turuga manipuleerimise või siseteabe alusel kauplemise katse või turuga manipuleerimise katse kohta. Lisaks sellele aitavad ülalmainitud andmed tõendada käesolevas määruses sätestatud nõuetele vastavust ning hõlbustada pädevatel asutustel teostada oma määruse (EL) nr 596/2014 kohaseid järelevalve-, uurimis- ja täidesaatvaid funktsioone.
- (13) Isikuandmete mis tahes töötlemine peab käesoleva määruse kontekstis toimuma kooskõlas riigisiseste seaduste, määruste või haldusnormidega, millega võetakse üle Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 95/46/EÜ⁽¹⁾ sätteid.
- (14) Käesolev määrus põhineb regulatiivsete tehniliste standardite eelnõul, mille esitas komisjonile Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA).
- (15) Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve on korraldanud avatud avalikud konsultatsioonid käesoleva määruse aluseks oleva regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu kohta, analüüsinud võimalikku asjaomast kulu ja kasu ning küsinud arvamust Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1095/2010 artikli 37 kohaselt loodud pangandussektori sidusrühmade kogult⁽²⁾.
- (16) Finantsturgude sujuva toimimise tagamiseks on vajalik, et käesolev määrus jõustuks võimalikult kiiresti ning selles määruses kehtestatud sätteid kehtiks samast kuupäevast kui sätteid, mis on kehtestatud määrusega (EL) nr 596/2014,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Mõisted

Määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „kahtlaste tehingute ja korralduste teade“ (kahtlustuseteade) on teade kahtlaste korralduste ja tehingute, sealhulgas nende tühistamise või muutmise kohta, mille puhul võiks tegemist olla siseteabe alusel kauplemise, turuga manipuleerimise või siseteabe alusel kauplemise katse või turuga manipuleerimise katsega vastavalt määruse (EL) nr 596/2014 artikli 16 lõigetele 1 ja 2.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 95/46/EÜ, 24. oktoober 1995, üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1095/2010, 24. november 2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 84).

- b) „elektroonilised vahendid“ on elektroonilised seadmed andmete töötlemiseks (sealhulgas digitaalne kokkupakkimine), säilitamiseks ja edastamiseks kaabli, raadioside, optilise või muu elektromagnetilise tehnoloogia abil;
- c) „kontsern“ tähendab kontserni Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/34/EL artikli 2 lõikes 11 (¹) sätestatud tähenduses;
- d) „korraldus“ on iga korraldus, kaasa arvatud iga noteering sõltumata sellest, kas selle eesmärk on korralduse esialgne esitamine, muutmine, uuendamine või tühistamine, ning sõltumata selle liigist.

Artikkel 2

Üldnõuded

1. Isikud, kelle ametialaseks tegevuseks on tehingute vahendamine või täitmine, peavad kehtestama ja tagama korra, süsteemid ja protseduurid, mis tagavad:
  - a) kõikide vastu võetud ja edastatud korralduste ja tehtud tehingute tõhusa ja kestva seire eesmärgiga tuvastada ja välja selgitada korraldused ja tehingud, mis võivad endast kujutada siseteabe alusel kauplemist, turuga manipuleerimist või siseteabe alusel kauplemise katset või turuga manipuleerimise katset;
  - b) kahtlustuseteadete edastamise pädevatele asutustele vastavalt käesolevas määruses sätestatud nõuetele ja kasutades lisas esitatud vormi.
2. Lõikes 1 sätestatud kohustused on kohaldatavad mis tahes finantsinstrumendiga seotud korraldustele ja tehingutele ning on kohaldatavad sõltumata:
  - a) pädevusest, millega korraldus antakse või tehing täidetakse;
  - b) asjaomaste klientide liigist;
  - c) sellest, kas korraldused anti või tehingud täideti kauplemiskohas või sellest väljaspool.
3. Turukorraldajad ja kauplemiskohti korraldavad investeerimisühingud peavad kehtestama ja tagama korra, süsteemid ja protseduurid, mis tagavad:
  - a) kõikide vastu võetud korralduste ja tehtud tehingute tõhusa ja kestva seire eesmärgiga ennetada, tuvastada ja välja selgitada siseteabe alusel kauplemise või turuga manipuleerimise juhud, siseteabe alusel kauplemise katsed või turuga manipuleerimise katsed;
  - b) kahtlustuseteadete edastamise pädevatele asutustele vastavalt käesolevas määruses sätestatud nõuetele ja kasutades lisas esitatud vormi.
4. Lõikes 3 viidatud kohustused on kohaldatavad mis tahes finantsinstrumendiga seotud korraldustele ja tehingutele ning on kohaldatavad sõltumata:
  - a) pädevusest, millega korraldus antakse või tehing täidetakse;
  - b) asjaomaste klientide liigist.

(¹) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2013/34/EL, 26. juuni 2013, teatavat liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete kohta ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ (ELT L 182, 29.6.2013, lk 19).

5. Isikud, kelle ametialaseks tegevuseks on tehingute vahendamine või täitmine, turukorraldajad ja kauplemiskohti korraldavad investeerimisühingud peavad tagama, et lõigetes 1 ja 3 viidatud kord, süsteemid ja protseduurid:

- a) on vastavalt oma äritegevuse ulatusele, suurusele ja laadile asjakohased ja proportsionaalsed;
- b) on allutatud regulaarsele hindamisele vähemalt kord aastas toimuva auditi ja sisemise läbivaatamise raames, ning neid uuendatakse vajadusel;
- c) on käesolevale määrusele vastavuse eesmärgil kirjalikult selgelt dokumenteeritud, muu hulgas ka neisse tehtud mis tahes muudatused või uuendused, ning dokumenteeritud teavet säilitatakse viis aastat.

Esimeses lõikes viidatud isikud on nõudmise korral kohustatud esitama pädevale asutusele nimetatud lõike punktides b ja c viidatud teabe.

Artikkel 3

Ennetamine, seire ja tuvastamine

1. Artikli 2 lõigetes 1 ja 3 viidatud kord, süsteemid ja protseduurid peavad:

- a) võimaldama kauplemiskoha süsteemides ning isikute puhul, kelle ametialaseks tegevuseks on tehingute vahendamine või täitmine, ka väljaspool kauplemiskohta täidetud kõikide tehingute ja kõikide antud, muudetud, tühistatud või tagasi lükatud korralduste individuaalset ja võrdlevat analüüsi;
- b) andma hoiatusi, mis annavad märku täiendavat analüüsi vajavatest tegevustest eesmärgiga tuvastada võimalik siseteabe alusel kauplemine või turuga manipuleerimine, siseteabe alusel kauplemise katse või turuga manipuleerimise katse;
- c) hõlmama kõiki kauplemistegevusi, millega asjaomased isikud tegelevad.

2. Isikud, kelle ametialaseks tegevuseks on tehingute vahendamine või täitmine, turukorraldajad ja kauplemiskohti korraldavad investeerimisühingud, peavad nõudmise korral esitama pädevale asutusele teabe, mis tõendab nende süsteemide asjakohasust ja proportsionaalsust vastavalt nende äritegevuse ulatusele, suurusele ja laadile, muu hulgas ka teabe nimetatud süsteemides kasutatava automatiseerituse taseme kohta.

3. Turukorraldajad ja kauplemiskohti korraldavad investeerimisühingud peavad vastavalt nende äritegevuse ulatusele, suurusele ja laadile asjakohasel ja proportsionaalsel määral kasutama tarkvarasüsteeme ja olema kehtestanud protseduurid, mis aitavad kaasa siseteabe alusel kauplemise või turuga manipuleerimise, siseteabe alusel kauplemise katsete või turuga manipuleerimise katsete ennetamisele ja tuvastamisele.

Esimeses lõikes viidatud süsteemid ja protseduurid hõlmavad tarkvara, mis võimaldab viivitusega automaatlugemist ning tellimusraamatu andmete taasesitamist ja analüüsi. Nimetatud tarkvaral peab olema võimekus töötada algoritmkauplemiskeskonnas.

4. Isikud, kelle tööks on tehingute vahendamine või täitmine, turukorraldajad ja kauplemiskohti korraldavad investeerimisühingud peavad kehtestama ja tagama korra ja protseduurid, mis võimaldavad asjakohasel määral inimanalüüsi nende korralduste ja tehingute seirel, tuvastamisel ja välja selgitamisel, mille puhul võib tegemist olla siseteabe alusel kauplemise, turuga manipuleerimise, siseteabe alusel kauplemise katse või turuga manipuleerimise katsega.

5. Turukorraldajad ja kauplemiskohti korraldavad investeerimisühingud peavad kehtestama ja tagama korra ja protseduurid, mis võimaldavad asjakohasel määral inimanalüüsi ka siseteabe alusel kauplemise, turuga manipuleerimise, siseteabe alusel kauplemise katsete või turuga manipuleerimise katsete ennetamisel.

6. Isikul, kelle tööks on tehingute vahendamine või täitmine, on kirjaliku lepingu alusel õigus delegeerida siseteabe alusel kauplemist, turuga manipuleerimist, siseteabe alusel kauplemise katset või turuga manipuleerimise katset kujutatavate korralduste ja tehingute seire-, tuvastamis- ja kindlaksmääramise funktsioonide täitmine endaga samasse kontserni kuuluvale juriidilisele isikule. Nimetatud funktsioone delegeeriv isik vastutab jätkuvalt täielikult kõikide käesoleva määruse ja määruse (EL) nr 596/2014 artikli 16 kohaste kohustuste täitmise eest, ning peab tagama nimetatud korra selge dokumenteerimise ning ülesannete ja kohustuste, muu hulgas ka delegeerimise kestuse loovutamise ja kokkuleppimise.

7. Isikul, kelle tööks on tehingute vahendamine või täitmine, on kirjaliku lepingu alusel õigus kolmandale isikule („teenuseosutaja“) delegeerida andmete analüüsi, muu hulgas korraldusi ja tehinguid puudutavate andmete analüüsi tegemise ning hoiatuste genereerimise ülesanded, mis on vajalikud, et täita järelevalve-, tuvastamis- ja kindlaksmääramise funktsioone, et tuvastada korraldusi ja tehinguid, mis võivad endast kujutada siseteabe alusel kauplemist, turuga manipuleerimist, siseteabe alusel kauplemise katset või turuga manipuleerimise katset. Nimetatud funktsioone delegeeriv isik vastutab jätkuvalt täielikult kõikide käesoleva määruse ja määruse (EL) nr 596/2014 artikli 16 kohaste kohustuste täitmise eest ning peab igal ajal vastama järgmistele tingimustele:

- a) säilitama oskused ja vajalikud vahendid osutatud teenuste kvaliteedi ning teenuse osutaja organisatsiooni kohasuse hindamiseks, et teostada delegeeritud teenuste üle tõhusat järelevalvet ja juhtida pidevalt tegevuse delegeerimisega seotud riske;
- b) isikul peab olema otsene juurdepääs kogu asjaomasele andmete analüüsi ja hoiatuste genereerimist puudutavale teabele.

Kirjalikus lepingus peab sisalduma esimeses lõikes viidatud funktsioone delegeeriva isiku õiguste ja kohustuste ning teenuseosutaja õiguste ja kohustuste kirjeldus. Samuti peab see sätestama alused, mille olemasolu korral on funktsioone delegeerival isikul õigus nimetatud leping lõpetada.

8. Artikli 2 lõigetes 1 ja 3 viidatud korra ja protseduuride osana peavad isikud, kelle tööks on tehingute vahendamine või täitmine, turukorraldajad ja kauplemiskohti korraldavad investeerimisühingud viie aasta jooksul säilitama teabe analüüsides kohta, mis on viidud läbi seoses vaadeldud korralduste ja tehingutega, mille puhul võis tegemist olla siseteabe alusel kauplemise, turuga manipuleerimise, siseteabe alusel kauplemise katse või turuga manipuleerimise katsega, ning põhjused, miks kahtlustusteade esitati või esitamata jäeti. Vastava taotluse korral esitatakse nimetatud teave pädevale asutusele.

Esimeses lõikes viidatud isikud peavad tagama, et artikli 2 lõigetes 1 ja 3 viidatud kord ja protseduurid tagavad ja säilitavad esimeses lõikes viidatud teabe konfidentsiaalsuse.

Artikkel 4

Väljaõpe

1. Isikud, kelle tööks on tehingute vahendamine või täitmine, turukorraldajad ja kauplemiskohti korraldavad investeerimisühingud peavad korraldama ja tagama tõhusa ja laiaulatusliku väljaõppe personalile, kes on seotud nende korralduste ja tellimuste seire, tuvastamise ja kindlaksmääramisega, mille puhul võib tegemist olla siseteabe alusel kauplemise, turuga manipuleerimise, siseteabe alusel kauplemise katse või turuga manipuleerimise katsega. See kohustus hõlmab ka korralduste ja tehingute andmete töötlemisega tegelevat personali. Nimetatud väljaõpe toimub regulaarselt ja on vastavalt oma äritegevuse ulatusele, suurusele ja laadile asjakohane ja proportsionaalne.

2. Turukorraldajad ja kauplemiskohti korraldavad investeerimisühingud peavad lisaks tagama lõikes 1 viidatud väljaõppe personalile, kes tegeleb siseteabe alusel kauplemise, turuga manipuleerimise, siseteabe alusel kauplemise katsete või turuga manipuleerimise katsete ennetamisega.

Artikkel 5

Teatamiskohustused

1. Isikud, kelle tööks on tehingute vahendamine või täitmine, turukorraldajad ja kauplemiskohti korraldavad investeerimisühingud peavad kehtestama ja tagama tõhusa korra, süsteemid ja protseduurid, mis võimaldavad kahtlustusteade

esitamise eesmärgil hinnata, kas korralduse või tehingu puhul võib olla tegemist siseteabe alusel kauplemise, turuga manipuleerimise, siseteabe alusel kauplemise katse või turuga manipuleerimise katsega. Nimetatud kord, süsteemid ja protseduurid peavad nõuetekohaselt arvesse võtma tunnuseid, mis moodustavad määruse (EL) nr 596/2014 artiklites 8 ja 12 sätestatud siseteabe alusel kauplemise, turuga manipuleerimise või vastavad katsed, ning nimetatud määruse I lisas viidatud mitteamendavaid turuga manipuleerimise indikaatoreid, mida on täpsemalt selgitatud komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2016/522 ⁽¹⁾.

2. Kõik lõikes 1 viidatud ja sama korralduse või tehingu käsitlemisega tegelevad isikud vastutavad kahtlustuseate esitamise hinnangu eest.

3. Lõikes 1 viidatud isikud peavad tagama, et kahtlustuseate osana esitatud teave põhineks faktidel ja analüüsil, võttes arvesse kogu neile kättesaadavat teavet.

4. Lõikes 1 viidatud isikud peavad kasutusele võtma protseduurid, mis tagavad, et isik, kelle osas kahtlustuseate esitati, ning ükski teavitava isiku töötaja, kes ei pea oma funktsioonist või positsioonist tulenevalt kahtlustuseate esitamisest teadma, ei ole kursis asjaoluga, et pädevale asutusele on esitatud, esitatakse või kavatakse esitada kahtlustuseate.

5. Lõikes 1 viidatud isikud ei teavita kahtlustuseate koostamisel isikut, kelle osas kahtlustuseate esitatakse, ega ühtegi isikut, kes ei pea kahtlustuseate esitamisest teadma, muu hulgas teatud lahtrite täitmiseks vajalike teabetaoluste kaudu isiku kohta, kelle osas kahtlustuseate esitati.

Artikkel 6

Kahtlustuseate ajastamine

1. Isikud, kelle tööks on tehingute vahendamine või täitmine, turukorraldajad ja kauplemiskohti korraldavad investimisühingud peavad tagama tõhusa korra, süsteemid ja protseduurid, mis võimaldavad kahtlustuseate viivitamatut esitamist vastavalt määruse (EL) nr 596/2014 artikli 16 lõigetele 1 ja 2, kui tekkinud on mõistlik kahtlus siseteabe alusel kauplemise, turuga manipuleerimise või vastava katse kohta.

2. Lõikes 1 viidatud kord, süsteemid ja protseduurid peavad lubama võimalust esitada kahtlustuseateid ka minevikus toimunud tehingute ja antud korralduste kohta, mille puhul on edaspidiste sündmuste või teabe valguses tekkinud kahtlus.

Niisugustel juhtudel peab isik, kelle tööks on tehingute vahendamine või täitmine, turukorraldaja ja kauplemiskohti korraldav investimisühing kahtlustuseates pädevale asutusele selgitama kahtlustatava õigusrikkumise ning kahtlustuseate esitamise vahelist viivitust vastavalt juhtumi konkreetsetele asjaoludele.

3. Isikud, kelle tööks on tehingute vahendamine või täitmine, turukorraldajad ja kauplemiskohti korraldavad investimisühingud peavad pädevale asutusele esitama mis tahes asjaomase teabe, millest nad saavad teadlikuks pärast kahtlustuseate esialgset esitamist, ning esitama pädeva asutuse nõutava mis tahes teabe või dokumendi.

⁽¹⁾ Komisjoni 17. detsembri 2015. aasta delegeeritud määrus (EL) 2016/522, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 596/2014 seoses eranditega teatud kolmandate riikide avalik-õiguslikele asutustele ja keskpankadele, turuga manipuleerimise tunnustega, avalikustamise määradega, pädevate asutustega, kellele teatada viivitustest, kauplemisloaga keeluajal ja juhtide teatamiskohustuslike tehingute liikidega (ELT L 88, 5.4.2016, lk 1).

Artikkel 7

Kahtlustuseteade sise

1. Isikud, kelle ametialaseks tegevuseks on tehingute vahendamine või täitmine, turukorraldajad ja kauplemiskohti korraldavad investimisühingud peavad esitama kahtlustuseteate lisas toodud vormil.
2. Lõikes 1 viidatud ning kahtlustuseteateid esitavad isikud täidavad selgelt ja täpselt asjaomaseid korraldusi või tehinguid puudutavad teabeväljad. Kahtlustuseteade peab sisaldama vähemalt järgmist teavet:
  - a) kahtlustuseteadet esitav isik ning isikute puhul, kelle ametialaseks tegevuseks on tehingute vahendamine või täitmine, ka pädevus, mille ulatuses kahtlustuseteadet esitav isik tegutseb, eriti oma arvel kauplemise käigus või kolmandate isikute nimel korraldusi täites;
  - b) korralduse või tehingu kirjeldus, muu hulgas:
    - i) korralduse ja kauplemise liik, eriti blokktehingute puhul, ning kus tegevus aset leidis;
    - ii) hind ja maht;
  - c) põhjused, miks korraldust või tehingut kahtlustatakse olevat siseteabe alusel kauplemine, turuga manipuleerimine, siseteabe alusel kauplemise katse või turuga manipuleerimise katse;
  - d) siseteabe alusel kauplemist, turuga manipuleerimist, siseteabe alusel kauplemise katset või turuga manipuleerimise katset kujutada võiva korralduse või tehinguga seotud mis tahes isiku tuvastamise vahendid, kaasa arvatud isiku puhul, kes korralduse andis või täitis või kelle nimel on korraldus antud või täidetud;
  - e) mis tahes muu teave ja täiendavad dokumendid, mida võidakse lugeda pädeva asutuse jaoks asjaomaseks eesmärgiga tuvastada siseteabe alusel kauplemine, turuga manipuleerimine, siseteabe alusel kauplemise katse või turuga manipuleerimise katse, ning neid uurida ja jõustada.

Artikkel 8

Edastamise vahendid

1. Isikud, kelle ametialaseks tegevuseks on tehingute vahendamine või täitmine, turukorraldajad ja kauplemiskohti korraldavad investimisühingud peavad esitama kahtlustuseteate koos mis tahes täiendavate dokumentidega määruse (EL) nr 596/2014 artikli 16 lõigetes 1 ja 3 viidatud pädevale asutusele, kasutades nimetatud pädeva asutuse märgitud elektroonilisi vahendeid.
2. Pädevad asutused avalikustavad oma veebisaidil lõikes 1 viidatud elektroonilised vahendid. Need elektroonilised vahendid peavad tagama edastamisel teabe täielikkuse, terviklikkuse ja konfidentsiaalsuse.

Artikkel 9

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Määrust kohaldatakse alates 3. juulist 2016.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 9. märts 2016

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

LISA

Kahtlustuseteate vorm

JAOTIS 1 – KAHTLUSTUSETEADET ESITAV ÜKSUS/ISIK

Isikud, kelle ametialaseks tegevuseks on tehingute vahendamine või täitmine/turukorraldajad ja kauplemiskohti korraldavad investeerimisühingud – Täpsustada igal juhul:

Füüsilise isiku nimi	[Teadet edastavas üksuses kahtlustuseteate esitamise eest vastutava füüsilise isiku eesnimi (eesnimed) ja perekonnanimi (perekonnanimed).]
Positsioon teadet edastavas üksuses	[Teadet edastavas üksuses kahtlustuseteate esitamise eest vastutava füüsilise isiku positsioon.]
Teadet edastava üksuse nimi	[Teadet edastava üksuse täisnimi, kaasa arvatud juriidiliste isikute puhul: — õiguslik vorm, nii nagu see on esitatud riigi registris vastavalt seadusele, milles see sisaldub, kui kohaldatav, ja — kui kohaldatav, juriidilise isiku tunnus (LEI-kood) vastavalt ISO 17442 LEI-koodile.]
Teadet edastava üksuse aadress	[Täielik aadress (nt tänav, majanumber, sihtnumber, linn, maakond) ja riik.]
Üksuse tegutsemispädevus korralduste või tehingute osas, mille puhul võib tegemist olla siseteabe alusel kauplemise, turuga manipuleerimise, siseteabe alusel kauplemise katse või turuga manipuleerimise katsega.	[Pädevuse kirjeldus, mille raames teadet edastav üksus tegutses, seoses korralduste või tehingutega, mille puhul võib tegemist olla siseteabe alusel kauplemise, turuga manipuleerimise, siseteabe alusel kauplemise katse või turuga manipuleerimise katsega, nt kliendi korralduste täitmine, oma arvel kauplemine, kauplemiskoha korraldamine, ühingusisene täitja.]
Kauplemisetegevuse liik (turutegemine, arbitraaž jne) ja teadet edastava üksuse poolt kaubeldava instrumendi liik (väärtpaberid, tuletisinstrumendid jne)	(kui on olemas)
Suhe isikuga, kelle osas esitatakse kahtlustuseteade	[Mis tahes äriliste, lepinguliste või organisatsiooniliste kordade, asjaolude või suhete kirjeldus]
Kontakt täiendavaks teabetaotluseks	[Isik, kellega võtta teadet edastavas üksuses ühendust teatega seotud täiendava teabetaotluse esitamiseks (nt vastavuskontrolli eest vastutav isik) ja asjaomased kontaktandmed: — eesnimi (eesnimed) ja perekonnanimi (perekonnanimed); — teadet edastava üksuse kontaktisiku positsioon; — ametialase e-posti aadress.]

2. JAGU – TEHING/KORRALDUS

Finantsinstrumendi kirjeldus:	[Kirjeldada kahtlustuseteate teemaks olevat finantsinstrumendi, täpsustades järgmist: — finantsinstrumendi täisnimetus või kirjeldus; — määruse (EL) nr 600/2014 artikli 26 alusel vastu võetud komisjoni delegeeritud määruses määratletud instrumendi tunnuskoode, kui on kohaldatav, või muud koodid;
-------------------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> — finantsinstrumendi liik vastavalt taksonoomiale, mida kasutatakse finantsinstrumendi klassifitseerimiseks, ning sellega seotud kood (ISO 10962 CFI-kood).] <p>[Börsiväliste tuletisinstrumentidega seotud korralduste ja tehingute täiendavad tunnused</p> <p>(Allpool esitatud andmed ei ole ammendavad)</p> <ul style="list-style-type: none"> — Tuvastage börsivälise tuletisinstrumendi liik (nt hinnavahelepingud, vahetus-tehingud, krediidiriski vahetustehingud ja börsivälised optsioonid), kasutades komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1247/2012 artikli 4 lõike 3 punktis b viidatud liike. — Kirjeldage börsivälise tuletisinstrumendi tunnuseid, muu hulgas vähemalt järgmist, kui see on konkreetse tuletisinstrumendi liigi puhul asjakohane: <ul style="list-style-type: none"> — nominaalväärtus (nimiväärtus); — väärtpaberi nimiväärtuse valuuta, emissiooni tükeldus; — lõpptähtpäev; — makse (hind); — intressimäär. — Kirjeldada vähemalt järgmist, kui see on konkreetsest liiki börsivälise tuletisinstrumendi osas asjakohane: <ul style="list-style-type: none"> — aluseks oleva finantsinstrumendi marginaal, ettemaks ja nominaalsuurus või -väärtus; — tehingumõisted nagu täitmishind, lepingulised mõisted (nt hinnakihtveotulu või kaotus väikseima hinnamuutuse kohta). — Kirjeldage börsivälise tuletisinstrumendi aluseks olevat finantsinstrumenti, täpsustades järgmist: <ul style="list-style-type: none"> — aluseks oleva finantsinstrumendi täisnimetus või kirjeldus; — määruse (EL) nr 600/2014 artikli 26 alusel vastu võetavas komisjoni delegeeritud määruses määratletud instrumendi tunnuscode, kui on kohaldatav, või muud koodid; — finantsinstrumendi liik vastavalt taksonoomiale, mida kasutatakse finantsinstrumendi klassifitseerimiseks, ning sellega seotud kood (ISO 10962 CFI-kood).]
<p>Korralduste või tehingute kuupäev ja kellaaeg, mille puhul võib tegemist olla siseteabe alusel kauplemise, turuga manipuleerimise, siseteabe alusel kauplemise katse või turuga manipuleerimise katsega.</p>	<p>[Märkida korraldus(te) või tehingu(te) kuupäev(ad) ja kellaaeg (kellaajad), täpsustades ajavööndit.]</p>
<p>Turg, kus korraldus või tehing teostus</p>	<p>[Täpsustada:</p> <ul style="list-style-type: none"> — kauplemiskoha tuvastamiseks vajalik nimi ja kood, kliendi korralduste ühingu sisene täitja või väljaspool liitu asuv organiseeritud kauplemisplatvorm, kus korraldus anti ja tehing teostati vastavalt määruse (EL) nr 600/2014 artikli 26 alusel vastu võetud komisjoni delegeeritud määruse määratlusele või, — kui korraldust ei antud või tehingut ei teostatud üheski ülalmainitud kauplemiskohas, märkida „väljaspool kauplemiskohta“.]

Asukoht (riik)	<p>[Riigi täisnimi ja ISO 3166-1 kahekohaline riigikood.]</p> <p>[Täpsustada:</p> <ul style="list-style-type: none"> — kus on korraldus antud (olemasolu korral); — kus on korraldus täidetud.]
Korralduse või tehingu kirjeldus	<p>[Kirjeldage vähemalt järgmisi teates esitatud korraldus(t)e või tehingu(te) tunnuseid</p> <ul style="list-style-type: none"> — tehingu viitenumber/korraldus; viitenumber (kui kohaldatav); — arvelduse kuupäev ja kellaaeg; — ostuhind/müügihind; — finantsinstrumentide maht/kogus <p>[Juhul, kui on mitmeid korraldusi või tehinguid, mille puhul võib tegemist olla siseteabe alusel kauplemise, turuga manipuleerimise, siseteabe alusel kauplemise katse või turuga manipuleerimise katsega, saab nimetatud korralduste ja tehingute hinda ja mahtu puudutavad üksikasjad pädevale asutusele esitada kahtlustuseteate lisas.];</p> <ul style="list-style-type: none"> — teave korralduse esitamise kohta, hõlmates vähemalt järgmist: <ul style="list-style-type: none"> — korralduse liik (nt „ost ülempiiriga eurot x“); — korralduse andmise viis (nt elektrooniline tellimusraamat); — korralduse andmise ajastus; — korralduse andnud isik; — korralduse saanud isik; — korralduse edastamise vahendid; — teave korralduse tühistamise või muutmise kohta (kui on kohaldatav): <ul style="list-style-type: none"> — muutmise või tühistamise aeg; — korraldust muutnud või selle tühistanud isik; — muudatuse laad (nt muudatus hinnas või koguses) ja ulatus; <p>[Juhul, kui on mitmeid korraldusi või tehinguid, mille puhul võib tegemist olla siseteabe alusel kauplemise, turuga manipuleerimise, siseteabe alusel kauplemise katse või turuga manipuleerimise katsega, saab nimetatud korralduste ja tehingute hinda ja mahtu puudutavad üksikasjad pädevale asutusele esitada kahtlustuseteate lisas.];</p> <ul style="list-style-type: none"> — korralduse muutmise vahendid (nt e-posti, telefoni jne teel).]

3. JAGU – KAHTLUSE LAADI KIRJELDUS

Kahtluse laad	<p>[Täpsustage, mis tüüpi rikkumist võivad teates esitatud korraldused või tehingud kujutada:</p> <ul style="list-style-type: none"> — turuga manipuleerimist; — siseteabe alusel kauplemist;
---------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> — turuga manipuleerimise katset; — siseteabe alusel kauplemise katset.]
Kahtluse tekkimise põhjus	<p>[Tegevuse kirjeldus (tehingud ja korraldused, korralduste andmise või tehingute tegemise viis, ning korralduste ja tehingute tunnused, mis muudavad need kahtlaseks) ning kuidas see pälvib teadet edastava isiku tähelepanu; samuti täpsustage kahtluse põhjuseid.</p> <p>Mitteammendavate suunavate kriteeriumidena võib kirjeldus hõlmata järgmist:</p> <ul style="list-style-type: none"> — finantsinstrumentide puhul, millega on lubatud kaubelda või millega kaubeldakse kauplemiskohas, kirjeldus tellimusraamatu liikumiste või tehingute kohta, mille puhul võib tegemist olla siseteabe alusel kauplemise, turuga manipuleerimise, siseteabe alusel kauplemise katse või turuga manipuleerimise katsega; — börsiväliste tuletisinstrumentide puhul üksikasjad alusvaraga seotud tehingute või antud korralduste kohta ning teave mis tahes võimaliku seose kohta alusvara hetketurul toimuva kauplemise ja börsiväliste tuletisinstrumentide teates esitatud kauplemise vahel.]

4. JAGU – ISIK, KELLE KORRALDUSTE VÕI TEHINGUTE PUHUL VÕIB TEGEMIST OLLA SISETEABE ALUSEL KAUPLEMISE, TURUGA MANIPULEERIMISE, SISETEABE ALUSEL KAUPLEMISE KATSE VÕI TURUGA MANIPULEERIMISE KATSEGA („KAHTLUSTATAV ISIK“)

Nimi	<p>[Füüsiliste isikute puhul: eesnimi (eesnimed) ja perekonnanimi (perekonnanimed).]</p> <p>[Juriidiliste isikute puhul: täisnimi koos õigusliku vormiga, nii nagu see on esitatud riigi registris vastavalt seadusele, milles see sisaldub, kui kohaldatav, ning kui kohaldatav, juriidilise isiku tunnuscode (LEI) vastavalt ISO standardile 17442.]</p>
Sünniaeg	<p>[Vaid füüsiliste isikute puhul.]</p> <p>[aaaa-kk-pp]</p>
Riiklik identifitseerimisnumber (kui kohaldatav)	<p>[Kui asjaomases liikmesriigis kohaldatav.]</p> <p>[Number ja/või tekst]</p>
Aadress	[Täielik aadress (nt tänav, majanumber, sihtnumber, linn, maakond) ja riik.]
Teave töösuhte kohta:	[Teave kahtlustatava isiku töösuhte kohta teabeallikatest, mis on teadet edastavale üksusele sisemiselt kättesaadavad (nt klientide puhul kontodokumendid ning teadet edastava üksuse töövõtja puhul personaliteabesüsteem).]
— Koht	
— Positsioon	
Konto number (numbrid):	[Arveldus- ja väärtpapierikonto(de) number (numbrid), mis tahes ühiskontod või volikirjad, mis puudutavad kahtlustatava üksuse/isiku kontot.]
Vastavalt määruse (EL) nr 600/2014 (finantsinstrumentide turgude kohta) esitatava tehinguaruandluse kliendi tunnus (või mis tahes muu tunnuscode)	[Kui kahtlustatav isik on teadet edastava üksuse klient.]
Suhe asjaomaste finantsinstrumentide emitendiga (kui kohaldatav ja teada)	[Mis tahes äriliste, lepinguliste või organisatsiooniliste kordade, asjaolude või suhete kirjeldus]

---

5. JAGU – TÄIENDAV TEAVE

Taust või mis tahes muu teave, mida teadet edastav üksus peab teate seisukohalt asjaomaseks

---

[Järgnev loetelu ei ole ammendav.

- Kahtlustatava isiku positsioon (nt jaeklient, krediidasutus või investeerimisühing)
- Kahtlustatava üksuse/isiku sekkumise laad (omal arvel, kliendi nimel, muu)
- Kahtlustatava üksuse/isiku portfelli suurus
- Kliendiga loodud ärisuhte alguskuupäev, kui kahtlustatav üksus/isik on teadet edastava isiku/üksuse klient
- Olemasolu korral kahtlustatava üksuse tegevus kauplemisüksuses
- Kahtlustatava üksuse/isiku kauplemistavad. Suuniseks on allpool toodud näited teabest, mis võib kasulikuks osutada:
  - kahtlustatava üksuse/isiku kauplemistavad finantsvõimenduse ja lühikeseks müügi seisukohalt, ning nende kasutamise sagedus;
  - teates sisalduva korralduse või tehingu suuruse võrreldavus kahtlustatava üksuse või isiku poolt viimase 12 kuu jooksul esitatud korralduste või tehtud tehingute keskmise suurusega;
  - kahtlustatava üksuse või isiku harjumused seoses emitentidega, kelle väärtpaberitega on ta viimase 12 kuu jooksul kaubelnud, või kaubeldud finantsinstrumentide liikidega, eriti pidades silmas, kas teates hõlmatud korraldus või tehing on seotud emitendiga, kelle väärtpaberitega on kahtlustatav üksus või isik viimase aasta jooksul kaubelnud.
- Muud üksused või isikud, kes teadaolevalt osalevad korraldustes või tehingutes, mille puhul võib tegemist olla sisetabe alusel kauplemise, turuga manipuleerimise, sisetabe alusel kauplemise katse või turuga manipuleerimise katsega:
  - nimed;
  - tegevus (nt korralduste täitmine klientide nimel, oma arvel kauplemine, kauplemiskoha korraldamine, kliendi korralduste ühingusisene täitmine jne).]

---

6. JAGU – LISATUD DOKUMENDID

[Koos käesoleva kahtlustuseteatega esitatud täiendavate lisade ja materjali loend.

Nende dokumentide hulka kuuluvad näiteks e-kirjad, vestluste salvestised, korralduste või tehingute andmed, kinnitused, maakleriaruanded, volikirju puudutavad dokumendid ja kui asjaomane, meedia kommentaarid.

Kui käesoleva vormi lõikes 2 viidatud korraldusi või tehinguid puudutav üksikasjalik teave esitatakse eraldi lisas, märkida selle lisa pealkiri.]
